Silene chalcedonica

Foto's: Harrie de Vries

Nomenclatuur/etymologie

De plant stond lange tijd bekend onder de botanische naam *Lychnis chalcedonica*, maar is door moderne taxonomische herzieningen overgebracht naar het geslacht *Silene*. De geslachtsnaam *Silene* is vermoedelijk afgeleid van Silenus, de metgezel van Bacchus in de Griekse mythologie, wiens buik vaak gezwollen werd afgebeeld, mogelijk verwijzend naar de opgeblazen kelk van veel soorten in dit geslacht. De soortnaam *chalcedonica* verwijst naar de stad Chalcedon (het huidige Kadıköy in Turkije), gelegen aan de Bosporus, wat duidt op de oostelijke oorsprong van de plant. De Nederlandse naam is Brandende Liefde, een verwijzing naar de intense, scharlakenrode bloemen.

Taxonomie

Silene chalcedonica (L.) E.H.L.Krause is de geaccepteerde botanische naam volgens *Plants of the World Online* (POWO) en behoort tot de volgende taxonomische categorieën:

- Rijk: *Plantae*
- Orde: *Caryophyllales*
- Familie: *Caryophyllaceae*
- Geslacht: *Silene*
- Soort: *Silene chalcedonica*

Synoniemen

De geaccepteerde naam is *Silene chalcedonica* (L.) E.H.L.Krause. Het meest voorkomende en bekende synoniem is de eerder gebruikte naam *Lychnis chalcedonica* L. Andere homotypische en heterotypische synoniemen zijn onder meer *Agrostemma chalcedonica* (L.) Doell en *Lychnis bicolor* Czerw. & L. Schwarz.

Variëteiten en cultivars

Hoewel de plant voornamelijk bekend is in zijn helderrode, botanische vorm, zijn er enkele variëteiten en cultivars geselecteerd, voornamelijk variërend in bloemkleur en bloemvorm:

- *Silene chalcedonica* 'Alba' (of *Lychnis chalcedonica* 'Alba'): Een cultivar met ivoorwitte bloemen.
- *Silene chalcedonica* 'Rosea' of 'Pinkie': Een vorm met roze bloemen.
- *Silene chalcedonica* 'Flore Pleno': Een dubbelbloemige vorm, die meestal steriel is en vermeerdering door deling vereist.
- *Silene chalcedonica* 'The Flasher': Een minder vaak genoemde cultivar, soms geassocieerd met een intense rode kleur.

Familie

Silene chalcedonica behoort tot de familie *Caryophyllaceae*, in het Nederlands de Anjerfamilie. Deze familie kenmerkt zich vaak door tegenoverstaand blad en bloemen met vijf kroonbladen die bij *Silene* diep zijn ingesneden.

Hoogte

De plant is een middelhoge tot hoge vaste plant met onvertakte, rechtopstaande stengels. De hoogte varieert doorgaans tussen 35 en 100 cm.

Bloemkleur

De bloemen staan in dichte, ronde tot tuilvormige clusters van 10 tot 50 bloemen aan de top van de stengel. De typische en meest voorkomende kleur is een levendig scharlakenrood of oranjerood. Variëteiten kunnen roze of wit zijn. De diep vijf-lobbige kroonbladen, vaak verder gespleten, geven de bloem een kruisachtige vorm, wat leidt tot de Engelse naam Maltese Cross of Jerusalem Cross.

Bladkleur

Het blad is eenvoudig, breed lancetvormig en staat in tegenovergestelde paren. De kleur is middengroen tot grijsgroen en kan licht behaard zijn.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Silene chalcedonica* valt in de vroege tot middenzomer, meestal van juni tot juli. Regelmatig deadheaden (verwijderen van uitgebloeide bloemen) kan de bloei verlengen.

Standplaats

De plant gedijt het beste in de volle zon maar tolereert lichte schaduw. De grond moet goed gedraineerd zijn, maar wel vochthoudend. Slecht gedraineerde grond, vooral in de winter, kan leiden tot een kortere levensduur. De plant is geschikt voor elke goede, goed doorlatende tuingrond.

Herkomst

Silene chalcedonica is oorspronkelijk inheems in Oost-Europa en grote delen van Azië, waaronder Midden- en Oost-Rusland, Kazachstan, Mongolië en Noordwest-China (Gansu, Xinjiang). De naamgeving Chalcedonica duidt op de introductieroute vanuit het Midden-Oosten naar Europa.

Soort gewas

Het is een overblijvende, kruidachtige vaste plant (*perennial herb*), vaak als kortlevend beschreven in minder ideale omstandigheden. Het wordt gewaardeerd als borderplant en snijbloem.

Vermeerderingswijze

De plant kan eenvoudig uit zaad worden opgekweekt. Zaadkieming wordt bevorderd door licht. Dubbelbloemige cultivars moeten worden vermeerderd door deling in het vroege voorjaar, aangezien ze steriel zijn. De plant zaait zichzelf ook gemakkelijk uit (*self-sow*) op geschikte locaties.

Klimaatzone

Silene chalcedonica is een zeer winterharde plant en wordt geclassificeerd in USDA hardheidszones 3 tot 8, wat duidt op een uitstekende tolerantie voor koude.

Insecten

De levendige bloemen en de nectarproductie maken de plant zeer aantrekkelijk voor diverse bestuivers, waaronder bijen, vlinders en kolibries (in de gebieden waar deze voorkomen). De plant wordt vaak beschouwd als een waardevolle plant voor de biodiversiteit in de tuin.

Bronvermelding

https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:157059-1

https://nl.wikipedia.org/wiki/Brandende_liefde_(plant

https://plants.ces.ncsu.edu/plants/silene-chalcedonica/

https://www.rhsplants.co.uk/plants/_/silene-chalcedonica/classid.2000047294/

https://www.plant-world-seeds.com/store/view_seed_item/2447/lychnis-chalcedonica-alba-seeds

---

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	Geslachtsnaam mogelijk naar Silenus (Griekse mythologie); soortepitheton *chalcedonica* verwijst naar de stad Chalcedon (Kadıköy, Turkije).
Taxonomie	Rijk: *Plantae*, Orde: *Caryophyllales*, Familie: *Caryophyllaceae*, Geslacht: *Silene*, Soort: *Silene chalcedonica*.
Synoniemen	*Lychnis chalcedonica* L., *Agrostemma chalcedonica* (L.) Doell.
Variëteiten en cultivars	*Silene chalcedonica* 'Alba', *Silene chalcedonica* 'Rosea'/'Pinkie', *Silene chalcedonica* 'Flore Pleno', *Silene chalcedonica* 'The Flasher'.
Familie	*Caryophyllaceae* (Anjerfamilie).
Hoogte	35 tot 100 cm.
Bloemkleur	Scharlakenrood tot oranjerood (ook wit en roze bij cultivars).
Bladkleur	Middengroen tot grijsgroen, lancetvormig.
Bloeiperiode	Juni tot juli.
Standplaats	Volle zon tot lichte schaduw, goed gedraineerde, vochthoudende grond.
Herkomst	Oost-Europa tot Oost-Azië (Rusland, Kazachstan, Mongolië, China).
Soort gewas	Overblijvende, kruidachtige vaste plant (*perennial herb*), borderplant, snijbloem.
Vermeerderingswijze	Zaad, deling (vooral voor dubbelbloemige vormen).
Klimaatzone	Winterhard (bijv. USDA zones 3-8).
Insecten	Trekt bijen, vlinders en kolibries aan.